

§ 164

**Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
valtuutettu Alviina Alametsän ym. valtuustoaloitteesta uimalaiturei-
den lisäämiseksi Helsinkiin**

HEL 2020-007756 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää ajatusta uusien uimalaitureiden rakentamisesta kannatettavana. Lautakunta kuitenkin toteaa samalla, että uimalaitureiden perustamiskustannukset vaikuttaisivat olevan korkeita suhteessa laitureiden tuleviin kävijämääriin. Tilanteen selviämiseksi lautakunta ehdottaa, että odotetaan Lauttasaaren uimalaiturin lopullisten kustannusten ja todellisten kävijämäärien selviämistä.

Liikuntapalveluiden ylläpitämiä uimalaitureita on Munkkiniemen ja Ras-tilan uimarannan yhteydessä. Uimalaituri on uimapaikka, johon kohdistuu velvoitteita. Uimalaituri tulee liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan sijoittaa turvallisen matkan päähän kaupungin vilkkaasta vesiliikenteestä, joka nostaa laiturin perustamiskustannuksia.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ei suunnittele Lauttasaaren avointa uimalaituria, vaan kyseessä osallistuvan budjetin hanke, joka on kaupunkiympäristön toimialan suunnittelussa. Lauttasaaren suunniteltu laituri on määrä sijoittaa saaren eteläkärkeen kallion jatkeeksi. Tämä lisää perustamiskustannuksia, koska laiturin läheisyyteen tulee päästä hälytysajoneuvolla, eli ulkoilureittejä tulee leventää sekä rantakallion yli tulee rakentaa turvallinen ja esteetön käynti laiturille. Hankkeen suunnittelu on edelleen kesken, mutta laiturin ja siihen liittyvien toimenpiteiden kustannusarvio on 300 000 euroa. Osallistuvan budjetoinnin hankkeista vastaavan henkilön mukaan kustannusarvio tarkentuu vielä suunnittelun edetessä. Liikuntapalvelut on osallistunut uimalaiturin suunnitteluun tulevana uimalaituritoiminnan ylläpitäjän roolissa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ehdottaa osallistuvan budjetin ja kaupunkilaisten ehdotusten tarkastelua siitä, mille alueille uimalaitureita toivotaan. Rakennettavien laituriin, kuten Lauttasaaren uimalaiturin lopullisen kustannusten perusteella voidaan arvioida tarkemmin, kuinka laajasti laitureita kannattaa perustaa. Tavoitteena on kaupunkilaisten laajempi pääsy vapaa-ajan viettoon merellisessä Helsingissä.

Liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan ainoa tapa toteuttaa turvallinen uimapaikka kaupunkiympäristöön, jossa sijaitsee venesatamia se-

kä veneväyliä on toteuttaa se erillisenä uimalana, jolloin alue on selkeästi eroteltu ja uiminen on turvallista, tai vaihtoehtoisesti turvallisen matkan päässä venesatamista ja veneväylistä. Tämä huomioiden uintipaikkaa ei tule esimerkiksi toteuttaa Aurinkolahden rantabulevardin yhteyteen vilkkaan veneilytoiminnan vuoksi.

Uimapaikan perustamisessa tulee huomioida että, uimarannat ja uimapaikat kuuluvat kuluttajaturvallisuuslainsäädännön piiriin. Kuluttajaturvallisuuslaki (920/2011) määrää palvelun tarjoajalle huolellisuusvelvoitteen. Palvelun tarjoajan tulee huolehtia siitä, ettei kuluttajapalveluksesta aiheudu vaaraa. Palvelun tarjoajan tulee tuntea palveluun liittyvät riskit.

Uimarantojen ja uintipaikkojen turvallisuusjärjestelyiden tulee perustua riksiarviointiin. Riskien arvioinnissa tunnistetaan, mitä vaaroja toimintaan liittyy, missä tilanteessa vaaroja voi esiintyä ja millaisia tapaturmia tai onnettomuuksia toiminnassa voi tapahtua. Arvioinnin pohjalta toteutetaan toimenpiteitä vaarojen poistamiseksi, riskien pienentämiseksi ja tapaturmien ennaltaehkäisemiseksi. Kirjallinen riskien arviointi tulee sisällyttää osaksi turvallisuusasiakirjaa.

Opetusministeriön laatimassa uimarantojen rakentamiseen suunnatussa liikuntapaikkajulkaisussa ei oteta suoranaisesti kantaa kaupunkiympäristöön sijoitettuihin uimarantoihin tai uimapaikkoihin. Julkaisu ohjeistaa hyvin mihin uimapaikkoja on hyvä toteuttaa ja mihin ei, esimerkiksi veneväylien ja venesatamien läheisyyteen niitä ei tule toteuttaa turvallisuussyistä. (Opetusministeriö Liikuntapaikkajulkaisu 90).

Uimapaikan perustamisessa on otettava huomioon seuraavat asiat:

- Hälytysajoneuvojen toimintaedellytykset (esimerkiksi pelastustiet)
- Pelastusvälineet
- Yleinen saavutettavuus (muun muassa parkkipaikat)
- Ympäristö (läheinen asutus)
- Veden uintikelpoisuus (läheiset viemärit ja mahdolliset virtaukset)
- Maisemointi (sopiiko uintipaikka ympäristöönsä)
- Erityisryhmien tarpeet (rampit ja muu esteetön käyttö)
- Palvelut (muun muassa WC, suihkut, jätehuolto, sähkö, pukeutumistilat)
- Ohjeet ja opasteet
- Rakenteellinen turvallisuus (muun muassa rantapohja, syvyys, valaistus)
- Liikenneturvallisuus (autot, pyörät ja veneet)
- Ympäristövaikutukset
- Toimintapaikat (auringonotto, kuntoilu)
- Vastuutaho (seura/yhdistys/kaupunki)

Haastavia tekijöitä erityisesti:

- Laivaväylät ja venereitit sekä venesatamat
- Veden laatu (esimerkiksi mattolaiturit)
- Uintipaikan ympärivuotisuus
- Laiturin turvalliset rakenteet
- Turvallinen uintialue rajattu selkeästi
- Selkeä havaittavuus uima-alueen ulkopuolelta

Käsittely

Vastaehdotus:

Johanna Nuorteva:

Lisäys viidenneksi kappaleeksi: Lautakunta ehdottaa osallistuvan budjetin ja kaupunkilaisten ehdotusten tarkastelua siitä, mille alueille uimalaitureita toivotaan. Rakennettavien laituriin, kuten Lauttasaaren uimalaiturin lopullisen kustannusten perusteella voidaan arvioida tarkemmin, kuinka laajasti laitureita kannattaa perustaa. Tavoitteena on kaupunkilaisten laajempi pääsy vapaa-ajan viettoon merellisessä Helsingissä.

Kannattaja: Pauliina Saares

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Johanna Nuortevan vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutetun aloite 10062020 Alametsä Alviina, Valtuustoaloite: Lisää uimalaitureita Helsinkiin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää ajatusta uusien uimalaitureiden rakentamisesta kannatettavana. Lautakunta kuitenkin toteaa samalla, että uimalaitureiden perustamiskustannukset vaikuttaisivat olevan korkeita suhteessa laitureiden tuleviin kävijämääriin. Tilanteen selviämi-

seksi lautakunta ehdottaa, että odotetaan Lauttasaaren uimalaiturin lopullisten kustannusten ja todellisten kävijämäärien selviämistä.

Liikuntapalveluiden ylläpitämiä uimalaitureita on Munkkiniemen ja Ras-tilan uimarannan yhteydessä. Uimalaituri on uimapaikka, johon kohdistuu velvoitteita. Uimalaituri tulee liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan sijoittaa turvallisen matkan päähän kaupungin vilkkaasta vesiliikenteestä, joka nostaa laiturin perustamiskustannuksia.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ei suunnittele Lauttasaaren avointa uimalaituria, vaan kyseessä osallistuvan budjetin hanke, joka on kaupunkiympäristön toimialan suunnittelussa. Lauttasaaren suunniteltu laituri on määrä sijoittaa saaren eteläkärkeen kallion jatkeeksi. Tämä lisää perustamiskustannuksia, koska laiturin läheisyyteen tulee päästä hälytysajoneuvolla, eli ulkoilureittejä tulee leventää sekä rantakallion yli tulee rakentaa turvallinen ja esteetön käynti laiturille. Hankkeen suunnittelu on edelleen kesken, mutta laiturin ja siihen liittyvien toimenpiteiden kustannusarvio on 300 000 euroa. Osallistuvan budjetoinnin hankkeista vastaavan henkilön mukaan kustannusarvio tarkentuu vielä suunnittelun edetessä. Liikuntapalvelut on osallistunut uimalaiturin suunnitteluun tulevana uimalaituritoiminnan ylläpitäjän roolissa.

Liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan ainoa tapa toteuttaa turvallinen uimapaikka kaupunkiympäristöön, jossa sijaitsee venesatamia sekä veneväyliä on toteuttaa se erillisenä uimalana, jolloin alue on selkeästi eroteltu ja uiminen on turvallista, tai vaihtoehtoisesti turvallisen matkan päässä venesatamista ja veneväylistä. Tämä huomioiden uintipaikkaa ei tule esimerkiksi toteuttaa Aurinkolahden rantabulevardin yhteyteen vilkkaan veneilytoiminnan vuoksi.

Uimapaikan perustamisessa tulee huomioida että, uimarannat ja uimapaikat kuuluvat kuluttajaturvallisuuslainsäädännön piiriin. Kuluttajaturvallisuuslaki (920/2011) määrää palvelun tarjoajalle huolellisuusveloitteen. Palvelun tarjoajan tulee huolehtia siitä, ettei kuluttajapalveluksesta aiheudu vaaraa. Palvelun tarjoajan tulee tuntea palveluun liittyvät riskit.

Uimarantojen ja uintipaikkojen turvallisuusjärjestelyiden tulee perustua riksiarviointiin. Riskien arvioinnissa tunnistetaan, mitä vaaroja toimitaan liittyä, missä tilanteessa vaaroja voi esiintyä ja millaisia tapaturmia tai onnettomuuksia toiminnassa voi tapahtua. Arvioinnin pohjalta toteutetaan toimenpiteitä vaarojen poistamiseksi, riskien pienentämiseksi ja tapaturmien ennaltaehkäisemiseksi. Kirjallinen riskien arviointi tulee sisällyttää osaksi turvallisuusasiakirjaa.

Opetusministeriön laatimassa uimarantojen rakentamiseen suunnatussa liikuntapaikkajulkaisussa ei oteta suoranaisesti kantaa kaupunkiy-

päristöön sijoitettuihin uimarantoihin tai uimapakkoihin. Julkaisu ohjeistaa hyvin mihin uimapaikkoja on hyvä toteuttaa ja mihin ei, esimerkiksi veneväylien ja venesatamien läheisyyteen niitä ei tule toteuttaa turvallisuussyistä. (Opetusministeriö Liikuntapaikkajulkaisu 90).

Uimapaikan perustamisessa on otettava huomioon seuraavat asiat:

- Hälytysajoneuvojen toimintaedellytykset (esimerkiksi pelastustiet)
- Pelastusvälineet
- Yleinen saavutettavuus (muun muassa parkkipaikat)
- Ympäristö (läheinen asutus)
- Veden uintikelpoisuus (läheiset viemärit ja mahdolliset virtaukset)
- Maisemointi (sopiiko uintipaikka ympäristöönsä)
- Erityisryhmien tarpeet (rampit ja muu esteetön käyttö)
- Palvelut (muun muassa WC, suihkut, jätehuolto, sähkö, pukeutumistilat)
- Ohjeet ja opasteet
- Rakenteellinen turvallisuus (muun muassa rantapohja, syvyys, valaistus)
- Liikenneturvallisuus (autot, pyörät ja veneet)
- Ympäristövaikutukset
- Toimintapaikat (auringonotto, kuntoilu)
- Vastuutaho (seura/yhdistys/kaupunki)

Haastavia tekijöitä erityisesti:

- Laivaväylät ja venereitit sekä venesatamat
- Veden laatu (esimerkiksi mattolaiturit)
- Uintipaikan ympärivuotisuus
- Laiturin turvalliset rakenteet
- Turvallinen uintialue rajattu selkeästi
- Selkeä havaittavuus uima-alueen ulkopuolelta

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa 30.9.2020 mennessä valtuutettu Alviina Alametsän ja 14:n muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien uimalaitureiden lisäämistä Helsinkiin. Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

Valtuustoaloitteesta ei ole pyydetty lausuntoa muilta lautakunnilta.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

06.10.2020

Asia/6

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutetun aloite 10062020 Alametsä Alviina, Valtuustoaloite: Lisää uimalaitureita Helsinkiin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.09.2020 § 153